

KẾ HOẠCH

Hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích trong trường học Năm học 2019 – 2020

Căn cứ Quyết định số 4458/QĐ-BGDĐT ngày 22 tháng 8 năm 2007 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định về xây dựng trường học an toàn, phòng chống tai nạn thương tích trong trường phổ thông; Thông tư số 13/2010/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 4 năm 2010 của Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy định về xây dựng trường học an toàn, phòng, chống tai nạn, thương tích trong cơ sở giáo dục Mầm non; Công văn số 4613/GDĐT-CTTT ngày 12/12/2019 của Sở Giáo dục và Đào tạo Về công nhận trường học An toàn phòng chống tai nạn thương tích. Trên cơ sở tình hình thực tế của địa phương và nhiệm vụ năm học 2019 – 2020. Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 xây dựng kế hoạch triển khai hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích năm học 2019 – 2020 cho toàn Ngành với nội dung như sau:

I. Đặc điểm tình hình

Qui mô trường lớp: 52 trường

- Phòng Giáo dục và Đào tạo hiện có 15 nhân sự
- Có 34/34 trường Công lập gồm 14 trường Mầm non; 14 TiH, 06 THCS và 01 trường chuyên biệt 1/6 (trước là VHVL 1/6);
- 11 trường thuộc Mầm non Tư thục (10 trường MN; 01 trường Tiểu học tư thục).
- **Tổng số học sinh:** 20.449 (Mầm non 4.011; TiH 9.685; THCS 6.803; học sinh ngoài công lập: Học sinh 1.665);
- **Tổng số CB-GV-NV:** 1.282 (CBQL:85; GV: 947; NV: 250).

Một số trường có môi trường sư phạm sạch đẹp, sân chơi rộng thoáng, trang thiết bị khá đầy đủ để phục vụ cho các hoạt động trong nhà trường. Tuy nhiên, có một số ít trường có quy mô nhỏ mang tính đặc thù với những điều kiện cơ sở vật chất khác nhau, ít nhiều gặp khó khăn trong công tác quản lý.

II. Mục tiêu

- Nâng cao nhận thức, năng lực phòng, chống tai nạn thương tích nhằm giảm tỉ lệ tai nạn thương tích trong nhà trường nói riêng và cộng đồng nói chung.

- Tăng cường công tác truyền thông giáo dục về phòng, chống tai nạn thương tích trong nhà trường giúp CB-GV-NV và học sinh có những hiểu biết nhất định về mức nguy hiểm và các biện pháp phòng chống tai nạn thương tích.

- Xây dựng mạng lưới giám sát tai nạn thương tích trong cơ sở giáo dục.

III. Yêu cầu

- Thành lập, củng cố Ban chỉ đạo giáo dục sức khỏe – an toàn trường học, phòng, chống tai nạn thương tích trong trường học theo qui định.

- Tăng cường phối hợp các ban ngành đoàn thể có liên quan trong việc triển khai và tổ chức thực hiện công tác phòng, chống tai nạn thương tích trong trường học.

- Hạn chế tối đa học sinh bị tai nạn, thương tích trong và ngoài nhà trường, đặc biệt là học sinh bị tai nạn giao thông và bị thương tích do đùa nghịch trong nhà trường nhằm đảm bảo an toàn cho học sinh, hạnh phúc của gia đình và xã hội.

IV. Nội dung thực hiện

1. Công tác tổ chức

- Thành lập, củng cố Ban chỉ đạo giáo dục sức khỏe và an toàn trường học thành phần gồm: Hiệu trưởng hoặc phó hiệu trưởng là Trưởng ban chỉ đạo, phó ban thường trực là cán bộ y tế trường học, các thành viên gồm một số giáo viên chủ nhiệm, TPT Đội và cán bộ chữ thập đỏ.

- Xây dựng kế hoạch hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích trong trường học, triển khai và triển khai tổ chức thực hiện tại nhà trường.

2. Truyền thông giáo dục, nâng cao nhận thức

- Thực hiện các biện pháp phòng chống tai nạn thương tích như tuyên truyền, giáo dục, can thiệp, khắc phục, giảm thiểu nguy cơ gây tai nạn, thương tích, huy động các thành viên trong nhà trường tham gia thực hiện các hoạt động sau:

+ Tăng cường công tác truyền thông để nâng cao nhận thức và hiểu biết về xây dựng trường học an toàn, phòng chống tai nạn thương tích trong CB-GV-CNV, HS và phụ huynh qua các hình thức như: sinh hoạt dưới cờ, treo băng rôn, hoạt động ngoài giờ lên lớp, đồ vui, bản tin, băng rôn, áp phích, khẩu hiệu (ký hiệu đặc biệt ở những nơi tránh cho trẻ đến gần: bình chữa cháy, thang nâng, hồ bơi, v.v.).

+ Tổ chức thực hiện các hoạt động truyền thông những kiến thức cơ bản về an toàn vệ sinh lao động, can thiệp giảm thiểu nguy cơ gây tai nạn, thương tích, cũng như các yếu tố nguy cơ và cách phòng chống tai nạn thương tích, một số kỹ năng cơ bản về sơ cứu ban đầu, xử lý kịp thời các trường hợp tai nạn thương tích tại nhà trường (các tai nạn do điện, do cháy nổ; các tai nạn từ bếp ăn bán trú do các yếu tố về nhiệt, gas, ngộ độc thực phẩm; các tai nạn do hóa chất

tại phòng thí nghiệm; các tai nạn do tắm ao, hồ bơi; các tai nạn do sinh hoạt, chạy nhảy nô đùa, tham gia các hoạt động thể dục thể thao; các tai nạn giao thông, tham gia những trò chơi nguy hiểm), khi có sự cố xảy ra. Đảm bảo tuân thủ các nguyên tắc về an toàn lao động, phòng chống cháy nổ.

+ Tổ chức thực hiện và triển khai các văn bản pháp quy về phòng, chống tai nạn thương tích thông qua nhiều hình thức: các phong trào, hội thi, lồng ghép các kiến thức về phòng tránh tai nạn thương tích qua việc tổ chức các hoạt động tại nhóm lớp (tiết dạy, tham quan, dạo chơi, hoạt động ngoài trời, v.v.).

3. Nâng cao năng lực các thành viên trong mạng lưới giám sát (CB-GV-NV, Ban đại diện Cha mẹ học sinh, các bộ phận liên quan) trong công tác phòng, chống tai nạn thương tích:

Tổ chức đào tạo, tập huấn tuyên truyền, giáo dục cho giáo viên, cán bộ, nhân viên nâng cao kiến thức cơ bản về các yếu tố nguy cơ, nghiệp vụ về phòng, chống tai nạn thương tích cho trẻ qua các buổi nói chuyện chuyên đề do Quận hoặc trường tổ chức trong buổi họp Hội đồng sư phạm hàng tháng.

4. Hoạt động “Trường học an toàn”

- Triển khai việc thực hiện trường học an toàn phòng, chống tai nạn thương tích trong đơn vị. Khắc phục các nguy cơ gây thương tích, nhất là các tai nạn thường gặp ở các em học sinh: té ngã, vật sắc nhọn đâm, bỏng, điện giật, hóc sặc, ngộ độc... thông qua:

+ Kiểm tra, bảo trì, sửa chữa, thay mới trang thiết bị được xây dựng cụ thể trong kế hoạch kiểm tra nội bộ của đơn vị;

+ Cải tạo môi trường chăm sóc, nuôi, dạy an toàn: các khối phòng, sân vườn, công trình chứa nước, công trình vệ sinh, hệ thống điện, bếp ăn, đồ dùng đồ chơi, v.v.;

+ Trang bị bàn ghế kích thước phù hợp từng độ tuổi. Công trình vệ sinh phù hợp với độ tuổi của trẻ (chỗ ngồi, tay vịn, bậc thềm, thảm trải sàn nhà chống trơn trượt).

- Đối với bậc học Mầm non, Tiểu học nhà trường cần lưu ý những vấn đề phòng chống thất lạc trẻ, phòng chống đuối nước.

- Tiếp tục thực hiện về phổ cập bơi lội cho học sinh Tiểu học và Trung học cơ sở thông qua việc triển khai chương trình dạy bơi lội cho học sinh Tiểu học và Trung học cơ sở. Cố gắng phấn đấu đến cuối năm học 2018 - 2019 học sinh Tiểu học và Trung học cơ sở biết bơi và có kỹ năng tự cứu đuối. Để đảm bảo an toàn cho học sinh khi tham gia học bơi, trên cơ sở điều kiện thực tế từng trường, tổ chức phương tiện đưa đón học sinh đến hồ bơi tham gia chương trình tập luyện; phối hợp chặt chẽ với Ban quản lý CLB bơi để của quận, có phương án đảm bảo an toàn tuyệt đối cho học sinh khi tập luyện; phân công đủ giáo viên để quản lý hướng dẫn học sinh trong mỗi buổi tập; lưu ý những học sinh có tật

bệnh bẩm sinh nhà trường cần trao đổi kỹ với phụ huynh trước khi cho con em tham gia tập luyện.

- **Tổ chức tập huấn sơ cấp cứu:** Tập huấn cho nhân viên phụ trách y tế và toàn thể giáo viên kỹ năng ứng phó với các tình huống tai nạn thương tích xảy ra, diễn tập cấp cứu hô hấp nhân tạo, xoa bóp tim ngoài lồng ngực, xử trí vết thương, gãy xương, chuyển thương nạn nhân.

- **Đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm:** Tổ chức tốt quy trình chế biến, thực phẩm phải đảm bảo an toàn từ nguồn nguyên liệu nhập vào và qua các công đoạn của quy trình bếp một chiều cho đến khi thức ăn được đưa đến lớp phải thực hiện nghiêm ngặt: Tổ Cấp dưỡng thực hiện theo phân công: người nấu – phụ nấu, vệ sinh đồ dùng nhằm làm tốt dây chuyền bếp một chiều, sử dụng đồ dùng sống chín riêng biệt. Đảm bảo việc lưu nghiệm thức ăn đúng 24 giờ. CB.GV.CNV tham gia lớp tập huấn Vệ sinh an toàn thực phẩm do Quận tổ chức. 100% nhân viên cấp dưỡng qua lớp kỹ thuật nấu ăn.

- **Lồng ghép các kiến thức liên quan đến tai nạn thương tích vào nội dung chương trình CSGD cho trẻ:** Thực hiện tốt việc giáo dục trẻ kỹ năng sống ở mọi lúc mọi nơi qua giáo dục hành vi khi trẻ tham gia sinh hoạt ở trường như: biết giữ gìn vệ sinh cá nhân: rửa mặt, rửa tay trước khi ăn, sau khi đi vệ sinh, sau khi tham gia các hoạt động, v.v.. Biết tự bảo vệ sức khỏe cho bản thân (mặc áo ấm, áo mưa, đội mũ, v.v.). Tránh đến gần những nơi nguy hiểm (ổ điện, hồ nước, thang nâng, v.v.).

- Bộ phận y tế của đơn vị thực hiện việc trang bị tủ thuốc và các dụng cụ sơ cấp cứu theo quy định.

- Lập sổ ghi chép, theo dõi, giám sát và báo cáo xây dựng trường học an toàn, phòng, chống tai nạn, thương tích. Phân công nhân viên y tế, thành viên ban chỉ đạo hàng ngày kiểm tra, phát hiện ghi chép và báo cáo kịp thời các yếu tố nguy cơ gây ảnh hưởng đến sức khỏe hoặc có thể gây tai nạn, thương tích để có biện pháp xử lý kịp thời.

- Hoàn chỉnh hồ sơ, thực hiện đánh giá quá trình triển khai và kết quả các hoạt động xây dựng trường học an toàn, phòng, chống tai nạn thương tích của đơn vị đề nghị công nhận trường học an toàn vào cuối năm học.

- Phân đấu trong năm học không để xảy ra tai nạn gây tử vong hay bị thương tích nặng.

- **Thực hiện tốt công tác phòng cháy, chữa cháy (PC&CC):**

+ Đầu tư các trang thiết bị PC&CC tại trường học (bình khí CO₂; máy chữa cháy có động cơ...);

+ Chỉ đạo và thực hiện hồ sơ phòng chống cháy nổ theo qui định hiện hành;

+ Thường xuyên kiểm tra tắt bếp, khóa bình gas, tắt đèn quạt, v.v . khi không còn sử dụng (trước khi ra về). Thực hiện bảo trì hệ thống điện, gas, bảo trì thay bình khí CO₂ , nhằm phục vụ tốt cho công tác PC&CC khi có sự cố cháy nổ xảy ra.

- Tập huấn CB-GV-NV và HS về công tác PC&CC và diễn tập PC&CC.

- Tăng cường công tác tham mưu với quản lý cấp trên, phối hợp với các ngành chức năng, với cơ quan chính quyền địa phương nơi trường trú đóng và Ban đại diện Cha mẹ học sinh về công tác quản lý, thực hiện chấp hành Luật, trật tự An toàn giao thông và không để xảy ra ùn tắc giao thông trước cổng trường trong đầu giờ và tan học tại các trường.

- Phối hợp với Trung tâm y tế, Trạm y tế phường, Bệnh viện, Hội Chữ thập đỏ Quận 4 trong công tác chăm sóc sức khỏe cho trẻ (tổ chức khám sức khỏe định kì; tập huấn kỹ năng sơ cấp cứu, cung cấp tài liệu và truyền thông về các dịch bệnh, tiêm phòng, v.v..).

- Phối hợp với Ban đại diện Cha mẹ học sinh, huy động sự tham gia của các thành viên trong nhà trường, phụ huynh và cộng đồng, phát hiện và báo cáo kịp thời các nguy cơ gây tai nạn thương tích, để có các biện pháp ngăn ngừa và phòng, chống tai nạn thương tích tại cơ sở.

- **Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát:** Tổ chức giám sát phòng, chống tai nạn thương tích, lập hồ sơ theo dõi, báo cáo khi có tai nạn thương tích xảy ra. Thường xuyên cải tạo môi trường để tránh những nguy cơ xảy ra tai nạn thương tích trong các hoạt động học tập, sinh hoạt, vui chơi tại nhà trường.

- **Tổ chức đánh giá, rút kinh nghiệm:** Tổ chức đánh giá rút kinh nghiệm thường xuyên, nhằm kịp thời khắc phục những hạn chế các rủi ro, nguy cơ mang lại từ tai nạn thương tích.

V. XÂY DỰNG CÁC PHƯƠNG ÁN

1. **Phương án thực hiện khi có hỏa hoạn** (giả định một phương án xử trí khi có hỏa hoạn xảy ra).

2. **Phương án sơ cấp cứu**

a) **Cấp cứu vết thương phần mềm:**

Khi bé bị va đập mạnh, vật sắc nhọn đâm, ngã, té, tai nạn lao động, tai nạn giao thông.v.v., cần thực hiện các thao tác kỹ thuật:

- Rửa vết thương bằng nước sạch (nếu có bùn, đất, cát bám dính trên vết thương). Nếu vết thương sâu, bẩn thì rửa bằng nước muối hoặc oxy già;

- Cách rửa vết thương: Rửa theo chiều xoắn ốc từ trong vết thương ra ngoài;

- Có thể dùng dung dịch Povidine để sát trùng xung quanh vết thương;

- Đặt gạc phủ kín vết thương và băng lại, trường hợp vết thương nhỏ có thể dùng băng keo cá nhân;

- Kiểm tra lưu thông máu sau khi băng;
- Đối với vết thương phần mềm không rách da có sưng nề, bầm tím cách xử trí tốt nhất là chườm lạnh và băng cố định vết thương. Sau khi băng xong kiểm tra lưu thông tuần hoàn ở phía dưới vết thương, trường hợp vết thương nặng chuyển đến bệnh viện quận để tiếp tục xử trí và theo dõi.

b. Cấp cứu gãy xương (trường hợp gãy xương)

- Giữ nguyên tình trạng ổ gãy, không kéo, nắn, không lắ xương gãy.
- Dùng nẹp gỗ băng và cố định nơi xương gãy.
- Đảm bảo bất động thật chắc khớp trên và khớp dưới ổ gãy.
- Kiểm tra lưu thông tuần hoàn chi tổn thương sau khi cố định.
- Chuyển thương nạn nhân về cấp cứu bệnh viện quận.

c. Cấp cứu dị vật đường thở (do sặc sữa, bột, thuốc... và các dị vật nhỏ rơi vào đường thở), cụ thể:

*Phương pháp vỗ lưng

- Trẻ đứng, đầu cúi thấp, miệng há;
- Người sơ cứu quỳ 1 bên trẻ, 1 tay đỡ ngực, 1 tay vỗ tới đa 5 lần vào giữa hai xương bả vai, sau đó kiểm tra dị vật;
- Nếu dị vật chưa ra, dùng phương pháp ép bụng.

*Phương pháp ép bụng (Hemlich)

- Trẻ đứng, đầu cúi thấp, miệng há;
- Người sơ cứu quỳ phía sau trẻ, vòng 2 tay phía trước bụng trẻ, 1 tay nắm đặt vào vị trí điểm giữa rốn và mũi ức, tay kia bọc ra ngoài bàn tay trước. Ép bụng đột ngột tới đa 5 lần từ trước ra sau, lên trên;
- Nếu dị vật chưa ra làm xen kẽ 2 phương pháp vỗ lưng và ép bụng cho đến khi dị vật bật ra.

- Trường hợp chuyển biến nặng đưa bé đến cơ sở y tế cấp cứu nơi gần nhất để kịp thời chữa trị.

d. Xử trí sốt (Khi trẻ có dấu hiệu sốt)

- Lấy thân nhiệt bằng cách cập thủy.
- Lau mát cho trẻ liên tục bằng khăn ướt (phòng trường hợp sốt cao gây co giật).
- Cho thuốc hạ nhiệt đơn giản.
- Đưa trẻ đến cơ sở y tế cấp cứu gần nhất (trường hợp trẻ nặng có biểu hiện thần kinh và mất ý thức).
- Thông báo cho phụ huynh biết.

3. Xử lý ngộ độc thực phẩm (khi có dấu hiệu ngộ độc thực phẩm xảy ra trên nhiều bé tại lớp học)

- GV chủ nhiệm (giáo viên chính) báo cáo tình hình cho Trưởng ban phòng chống tai nạn thương tích (Hiệu trưởng). Trưởng ban chỉ đạo sẽ điều hành nhân sự và tất cả mọi hoạt động.

- Nhân viên phụ trách y tế trường học: vận động các thành viên trong ban chỉ đạo phòng, chống tai nạn thương tích trường học, tổ chức nhanh phòng dã chiến có giường tạm thời cho các em nằm, đưa các em có biểu hiện đau bụng, tiêu chảy và ói mửa tạm thời nằm tập trung theo dõi trong khi chờ đợi gọi điện hỗ trợ cấp cứu.

- **Kêu gọi sự hỗ trợ cấp cứu lưu động** bằng cách liên hệ các cơ sở y tế nơi gần nhất theo số điện thoại: Trạm y tế phường nơi trường trú đóng, Bệnh viện Quận 4, Trung tâm y tế Quận 4.

- **Phối hợp và tạo mọi điều kiện thuận lợi cho đội cấp cứu lưu động** của bệnh viện quận. Tổ chức cấp cứu tại chỗ cho các em, theo dõi và giám sát các trường hợp nặng cần hỗ trợ xe cấp cứu chuyên tuyến về bệnh viện quận, đảm bảo đầy đủ phương tiện để tiếp tục điều trị.

- **Lưu mẫu thức ăn đúng** theo quy định, để kiểm tra và giám sát.

- **Thông báo cho phụ huynh học sinh được biết** tình trạng ngộ độc thực phẩm; tai nạn, bên cạnh trấn an người nhà để an tâm về tình hình sự cố xảy ra đối với học sinh.

- **Nhà trường và các thành viên trong Ban chỉ đạo phòng, chống tai nạn thương tích** cần phải nhớ các số điện thoại của cơ quan chức năng hữu quan để nhờ sự hỗ trợ: **115** (Cơ quan Y tế); **114** (Cơ quan Công an PC&CC); **113** (Cơ quan Công an).

VI. TIẾN ĐỘ THỰC HIỆN

- Từ ngày 10/02/2020 đến 15/02/2020: Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 xây dựng kế hoạch hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích năm học 2019 – 2020 để triển khai đến các trường.

- Từ ngày 17/02/2020 đến 20/02/2020: Các trường xây dựng kế hoạch tổ chức thực hiện hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích năm học 2019 – 2020 tại trường và bảo lưu để phục vụ cho công tác kiểm tra.

- Các yêu cầu hồ sơ về trường đạt chuẩn phòng, chống tai nạn thương tích gồm: Kế hoạch; Quyết định thành lập BCD; bảng tự chấm điểm, báo cáo, tờ trình để được công nhận nhà trường đạt chuẩn “Trường học an toàn, phòng, chống tai nạn, thương tích” trong năm học. Trong quá trình tổ chức thực hiện, các trường bổ sung những hoạt động cần thiết để kế hoạch phù hợp với tình hình công việc trong từng thời điểm, góp phần thực hiện tốt nhiệm vụ năm học 2019 – 2020.

- Phòng Giáo dục và Đào tạo Quận 4 sẽ tổ chức kiểm tra công tác tổ chức hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích năm học 2019 – 2020 tại các

trường, đề đề nghị Ủy ban nhân dân Quận 4 công nhận trường đạt chuẩn về phòng, chống tai nạn thương tích của năm học (thời gian kiểm tra dự kiến vào tháng 03/2020, sẽ có kế hoạch riêng để các trường chuẩn bị).

Trên đây là toàn bộ nội dung kế hoạch triển khai hoạt động phòng, chống tai nạn thương tích năm học 2019 – 2020. Nhằm đảm bảo an toàn sức khỏe và tính mạng của học sinh tại trường học, đề nghị Hiệu trưởng các trường trên địa bàn quận tổ chức thực hiện nghiêm túc./.

Nơi nhận:

- Sở GD&ĐT (Phòng CTTT);
- TT.UBND Quận 4;
- Lãnh đạo Phòng GD&ĐTQ4;
- Các trường MN; TH; THCS; TT.GDN-GDTX Q4; THPT Nguyễn Trãi, THPT Nguyễn Hữu Thọ;
- Các Tổ chuyên môn Phòng GD&ĐT Q4;
- Website Phòng GD&ĐT Q4;
- Lưu: VT, CTTT.

TRƯỞNG PHÒNG

Trần Minh Ngôn